

OKLEVÉL

HUNFILA 2024 SÁRVÁR

Szücs Károly

a postatörténeti osztályon bemutatott

Inflációk világrekordere: Magyarország (1900-2024)

című kiállításáért

nagy aranyozott ezüstérem (Large vermeil) rangú oklevélben részesült.

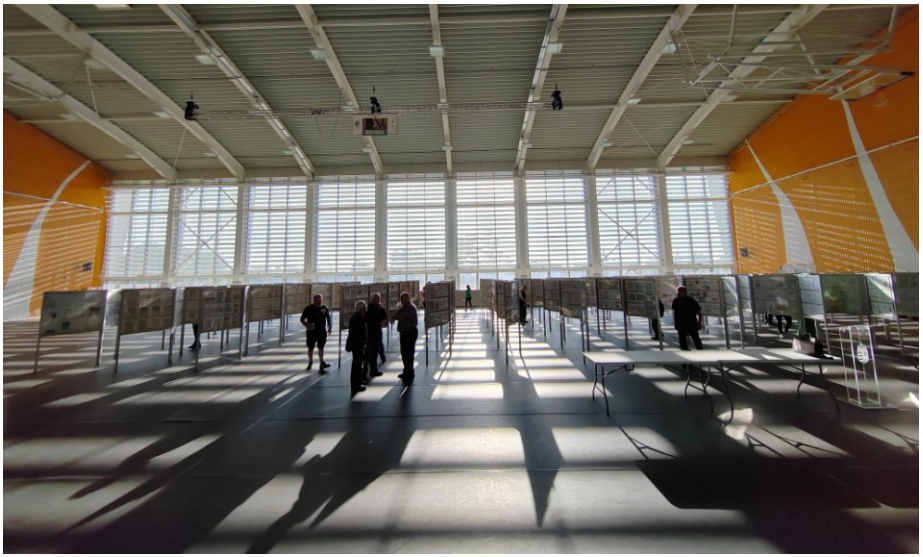
Polgár László
elnök
MABÉOSZ

Glatz István
a zsűri bizottság
elnöke

Értékelés

Kezelés + fontosság (30)	15+7 =**22**
Tudás és kutatás (35)	**31**
Állapot és ritkaság (30)	16+8=**24**
Bemutatás (5)	**5**
Összesen:	**82 LV**

Inflációk világrekordere: Magyarország /1900-2024/

Téma

A XX. században *három* magyar pénz ment tönkre. Rögtön az első, az aranyfedezetű ***korona*** század eleji bevezetését is egy pénzügyi válság előzte meg. Oka a korábbi ezüst alapú valutának alaszkai ezüstbányák felfutása okozó elértéktelenedése volt, ami az országnak súlyos gazdasági nehézséget okozott.

Sajnos az aranyfedezet sem biztosította a korábbi stabilitást. Hazánk az I világháborúban nem csak területének és lakosságának 2/3-át veszette el, hanem emiatt gazdasága is összezsugorodott, miközben a győztesek hatalmas jóvátételre is kötelezték. A kialakult újabb gazdasági válság **1924-26** között – a többi vesztes országhoz hasonlóan – a nemzeti pénzt is tönkretette. A helyette bevezetett **pengő** szintén rövid stabilitásának a hamar következő világháború vetett véget. Szomorú világrekordként országunk kétszeri megszállása, közel teljes kirablása és feldúlása vezetett, a pengő szélsőségesen magas **hiperinflációjához**, ahol az árak **1946 júliusában** végül már *naponta duplázódtak*!

Végül a nemzeti bank elhurcolt aranytartalékának visszajuttatása tette lehetővé egy rövid időre stabil pénzrendszer, a **forint-fillér** bevezetését. Ennek lassú elértéktelenedése azonban sajnos szinte azonnal elkezdődött, majd **1968-tól felgyorsulva** folytatódott, és egészen napjainkig tart. Azon látható, hogy postai díjak kezdeti 20 filléres minimuma ennek ma már több mint *ezerszerese*!

Cél

A kiállító célja a magyar családok többszöri tönkretételét jelentő, és jövőnkre nézve tarthatatlan pénzügyi instabilitás bemutatása postai küldeményeken és ennek a történelemtudomány számára is hasznos, hiteles dokumentálása.

Ebben a súlypontot a legjelentősebb hiperinflációra volt célszerű helyezni, melynek nagysága a többivel rövid összehasonlításban érzékeltethető igazán. A hiperinfláció legritkább darabjainak ritkasága csak a magyar filatélia kezdeti időszakához hasonló. Viszonylag modern volta ellenére–főként ***Robert B. Morgan*** kitartó filatéliai munkásságának köszönhetően –ezért mára e téma a korai magyar klasszikus bélyegkiadások időszakához **hasonló jelentőségűnek tekinthető**.

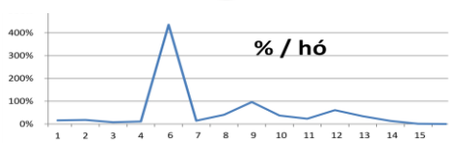
Felépítés

I. **Prológus:** a korona inflációja (1924/26)
II. **A pengő hiperinflációja** (1945/46)
   1. Helyi előfutárok és provizóriumok
   2. A hiperinfláció tarifái
III. **Epilógus:** a forint lassú inflációja 1946-tól

Kulcsdarabok:

- 1945/46-os provizóriumok
- Pengőinfláció türelmi idős bérmentesítései
- 1946. aug. Légiposta készpénz Ft-bérmentesítés
- 1950-es „Lila blokkpár” futott FDC-n

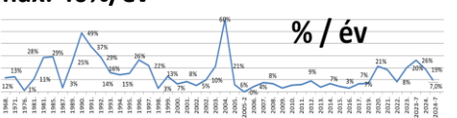
1924 **1926**

1945 **1946**

max: 40%/év

1962 **1990** **2004** **2024**

Felhasznált szakirodalom:

Varjasi Béla és **Pákozdi László** írásai *a Magyar Bélyegek Monográfiája IV-V. kötetében*, 1967-71. Budapest

Robert B. Morgan: *A magyar hiperinfláció 1945 -1946. A világtörténelem legnagyobb inflációjának tarifái és postatörténete.* Kiadásra előkészített magyar fordítás 2024. ***Innét letölthető:***

Bernáth Gábor, Lippai Pál Filatéliai Szemlében megjelent *1945/46-os helyi kiadásokról szóló cikkei*

Dán János és **dr. Nagy Ferenc** *a postaszolgálat 1945-ös megindulásáról* szóló *írásai* a Philatelica 2016-24 közötti számaiban.

A ritkaságot *piros szín* *jelzi, ami egyéb megjegyzés hiányában Robert B. Morgan-fenti könyve megállapításain alapul.*

Szinopszis

Inflációk világrekordere: Magyarország /1900-2024/

Kezelés

A választott téma a magyar inflációk megjelenése postatörténeti feldolgozásban. A tárgyalás hangsúlya a legjelentősebb, a pengő „hiperinflációján" van, ami Robert B. Morgan erről szóló, és a kiállító által ez évben magyarra fordított kézikönyvén alapul. Ezt foglalja mintegy „keretbe" a **megelőző koronainflációjának**, illetve a következő **forint-fillér lassú, ám napjainkra már igen jelentős elértéktelenedésének** rövid bemutatása. Az összehasonlítással jól kiemelhető a mindmáig világrekorder pengőinfláció jelentősége, valamint a magyar postaszolgálat szinte lehetetlen krízishelyzeteket is megoldó, áldozatos helytállása, mely alapvető érdeke és létfeltétele volt a harcokban túlnyomó részt rombadöntött országunknak újjáépítéséhez alapvetően szükséges kommunikációjának és a háborúban szétszakadt családok újraegyesítésének.

A hiperinfláció tárgyalása elején szándékosan hangsúllyal összegyűjtve szerepelnek a kiemelt figyelemre méltó **helyi megoldások**. Ezt követi a 27 **díjidőszak** „szokásos" bemutatása, egy időszakon belül egy-két alaptarifával (valamelyik első súlyfokozatú belföldi küldemény), majd az ezeknél jóval ritkább, magasabb díjú **különszolgáltatásokat** tartalmazó és/vagy **külföldre küldött** postai tarifájú darabokkal, beleértve az igen **légiposta** levelezés megindulásának korai dokumentumait is. A számos jeles hazai és külföldön élő filatelista gyűjtői munkásságának köszönhető az inflációkkal kapcsolatos mai tudásunk és maga a fennmaradt anyag is. A tőlük származó darabokat a leírások végén *dőlt betűs „ex" rövidítés és nevük* jelzi. A kiállítás célja emellett a *tarifahelyes* filatelista levelezés és a *manipulált* darabok közti lényeges különbség bemutatása is.

Jelentőség

A pengőinfláció hevességének – számunkra persze szomorú – **VILÁGELSŐ VOLTA** miatt a téma kiemelkedő. Lásd az alábbi hivatkozást: *hu.wikipedia.org/wiki/Hiperinfl%C3%A1ci%C3%B3* A képzeletbeli „dobogó" második helyét Zimbabwe 2008 novemberi inflációja foglalja el, ami azonban végül nem érte el azt a maximumot, mint amikor a magyar infláció utolsó hónapjában az árak már 15 óránként duplázódtak – ekkorra a havi pénzromlás $4{,}19 \times 10^{16}$ %-os csúcsot ért el.

Ennek a világ filatéliája szempontjából való jelentőségét jelzi, hogy nemzetközi szintű kiállításokon ***nem csak magyar filatelisták*** kiállítási gyűjteményeivel lehet rendszeresen találkozni. A téma modern jellege ellenére is szép eredményekkel, Robert B. Morgan jóvoltából pár éve már a nagy aranyéremig bezáróan is.

Tudás és kutatás

A gyűjtemény átfogja a szakirodalmában tárgyalt valamennyi inflációs időszakot, és bemutatja a tarifák emelkedésének haladását, tarifaidőszakokon belül kitérve a magas díjlerovásokra is.

A kiállító szakirodalomban nem említett, saját kutatási eredménye egy abszolút friss, inflációs tarifaemelés miatti modern ritkaság 2023-ból. Ilyen **egyes bérmentesítésre** csak **egyetlen napon** volt lehetőség. Ám a bélyeghez megjelenése napján csak néhány kiemelt olyan postafiókban lehetett hozzájutni, melyek távol voltak az épp aznap megnyitott tatai országos bélyegkiállítás helyszínétől. Vagyis, pusztán néhány jól értesült és helyzetben levő érdeklődő juthatott hozzá – valószínűleg csak Budapesten – és használhatta fel ezt a bélyeget eredeti rendeltetése szerint – mivel másnap már egy új, magasabb tarifa volt érvényben, amihez már csak kiegészítéssel volt használható.

Ritkaság

A gyűjtemény bevezető oldalon említett kulcsdarabjai csak néhány példányban ismertek.

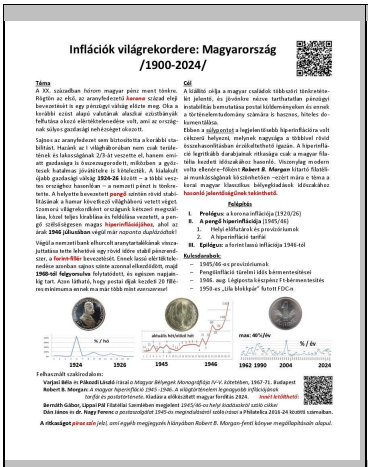
A gyűjtemény mostani első bemutatását követően az e téren létező sok lehetőség figyelembe vételével jelentős továbbfejlesztése lehetséges.

Bemutatás

A keretezés, tipográfiai kiemelések és a színek alkalmazása szándékosan minimalizált, amivel könnyebb a néző figyelmét e viszonylag bonyolult téma fontos részeire irányítani.

Inflációk világrekordere: Magyarország /1900-2024/

Bevezető és prológus: a korona pénznem időszaka és inflációja 1900/1926

1. (111)

2. (112)

3. (113)

4. (114)

5. (121)

6. (122)

7. (123)

8. (124)

9. (131)

10. (132)

11. (133)

12. (134)

Inflációk világrekordere: Magyarország /1900-2024/

A pengő hiperinflációja a II. világháború után 1945/46

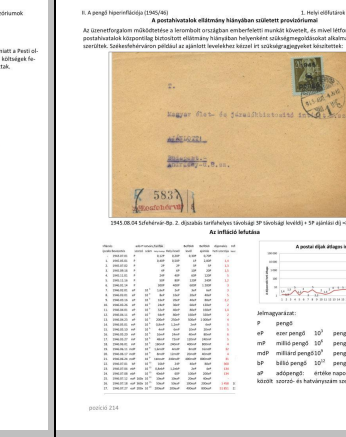
13. (211)

14. (212)

15. (213)

16. (214)

17. (221)

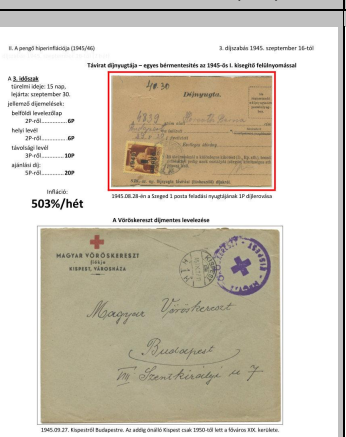
18. (222)

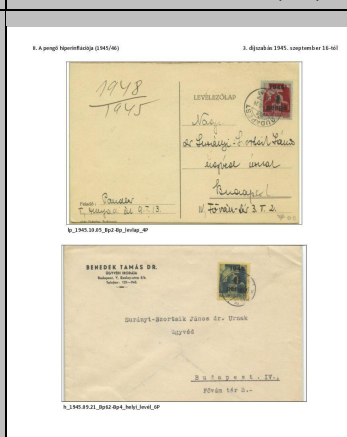
19. (223)

20. (224)

21. (231)

22. (232)

23. (233)

24. (234)

Inflációk világrekordere: Magyarország
/1900-2024/

A pengő hiperinflációja a II. világháború után (folytatás)

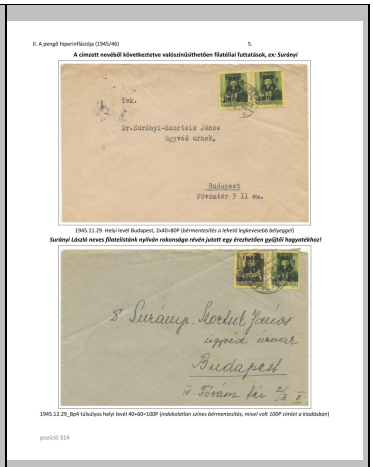
25. (311)

26. (312)

27. (313)

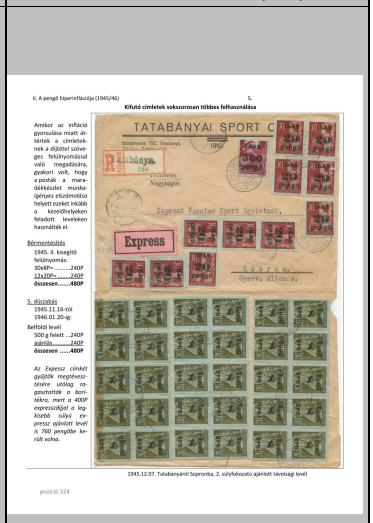
28. (314)

29. (321)

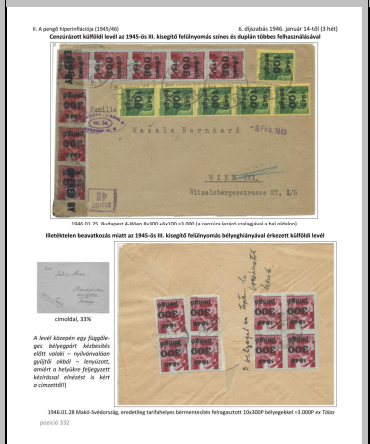
30-31. (322-323)

32. (324)

33. (331)

34. (332)

35. (333)

36. (334)

Inflációk világrekordere: Magyarország
/1900-2024/

A pengő hiperinflációja a II. világháború után (folytatás)

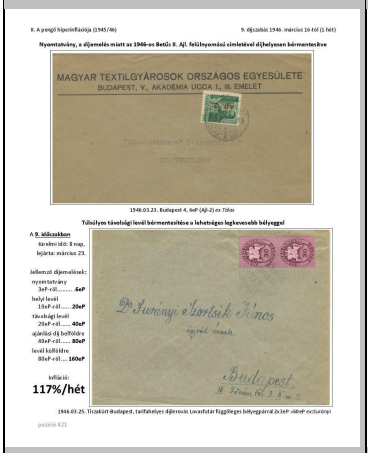
37-38. (411-412)

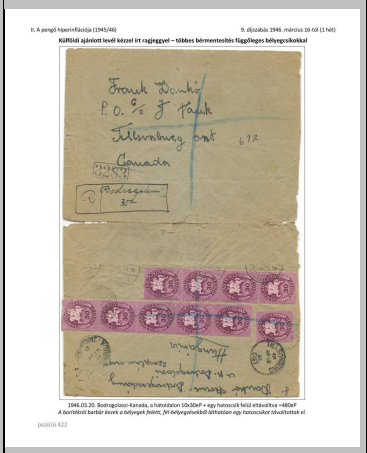
39. (413)

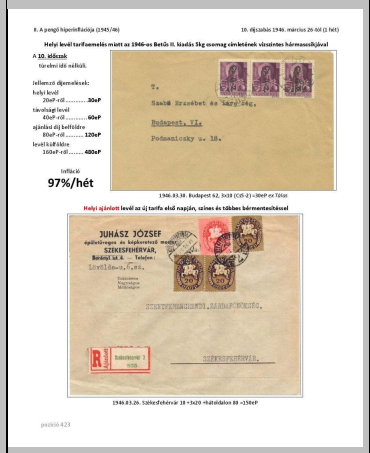
40. (414)

41. (421)

42. (422)

43. (423)

44. (424)

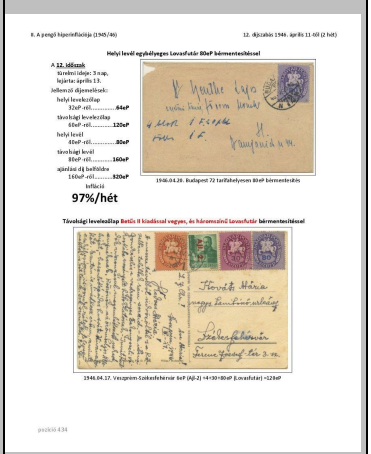
45. (431)

46. (432)

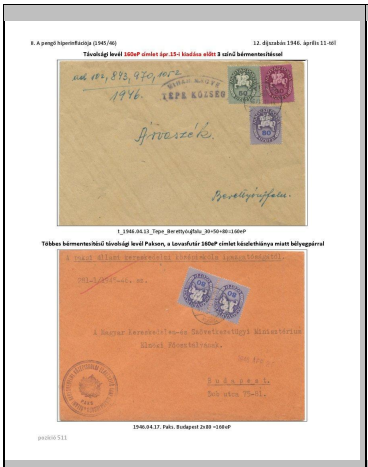
47. (433)

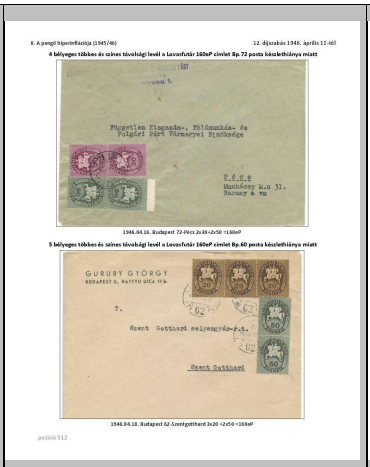
48. (434)

Inflációk világrekordere: Magyarország
/1900-2024/

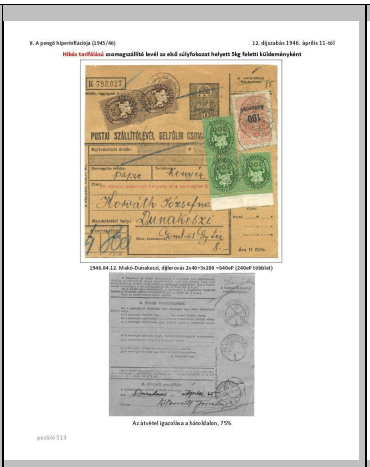
A pengő hiperinflációja a II. világháború után (folytatás)

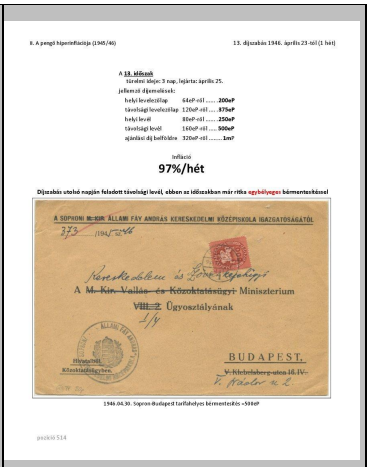
49. (511)

50. (512)

51. (513)

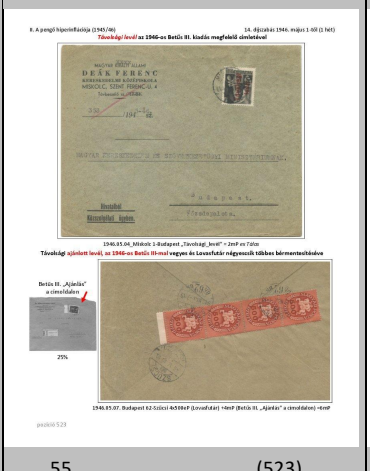
52. (514)

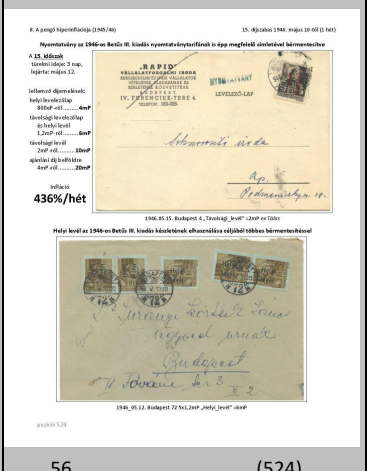
53. (521)

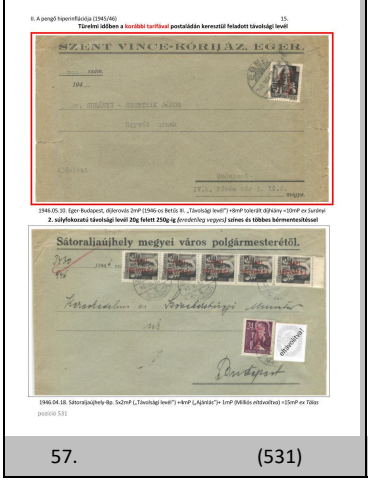
54. (522)

55. (523)

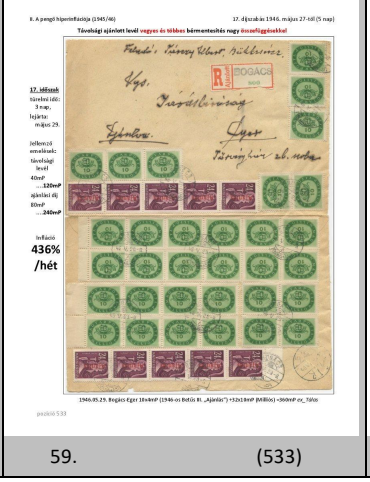
56. (524)

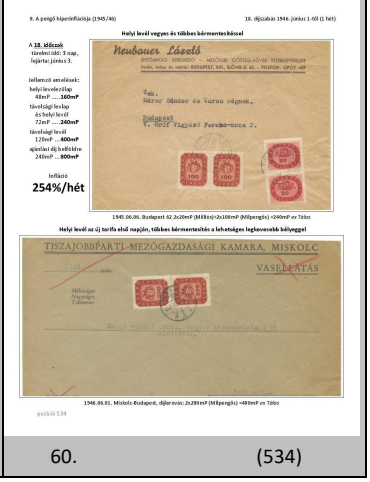
57. (531)

58. (532)

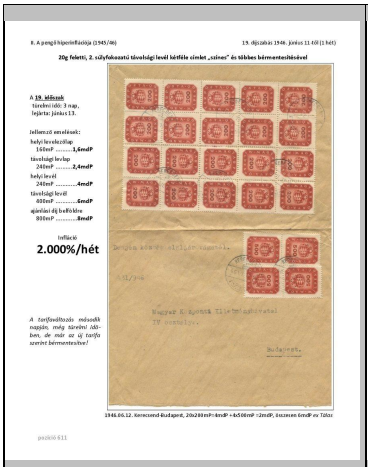
59. (533)

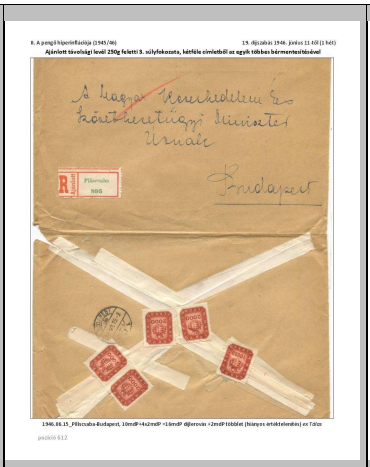
60. (534)

Inflációk világrekordere: Magyarország
/1900-2024/

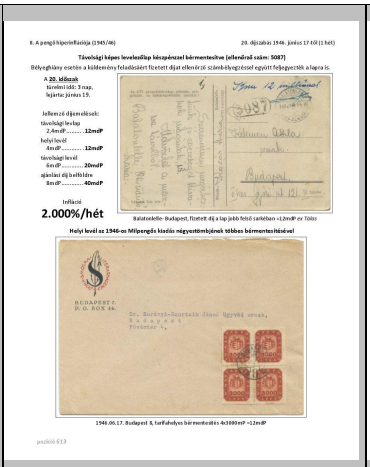
A pengő hiperinflációja a II. világháború után (folytatás)

61. (611)

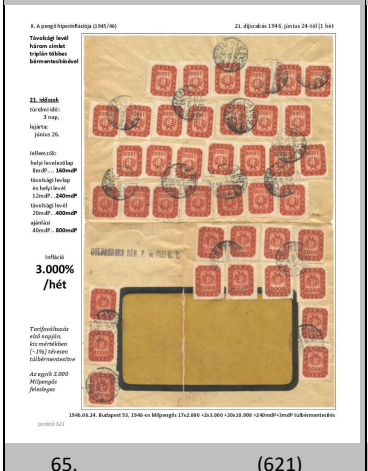
62. (612)

63. (613)

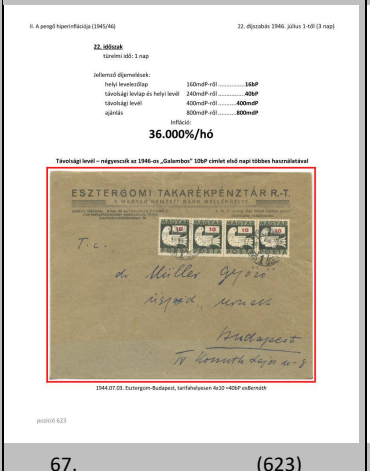
64. (614)

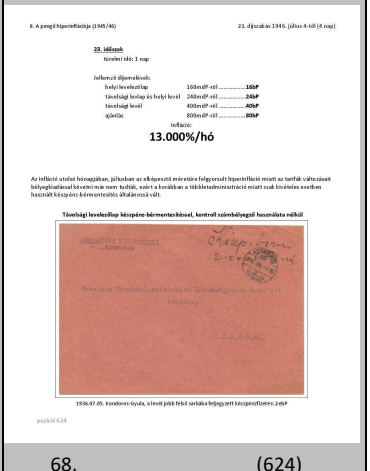
65. (621)

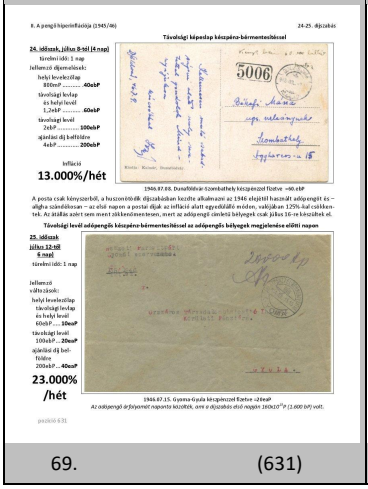
66. (622)

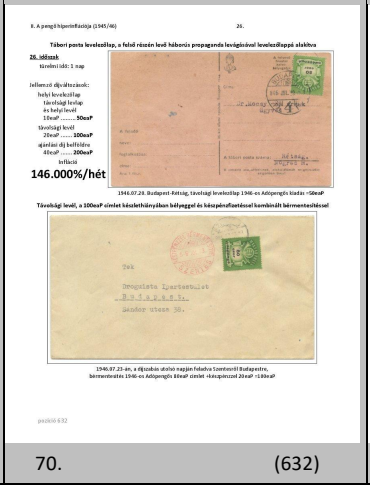
67. (623)

68. (624)

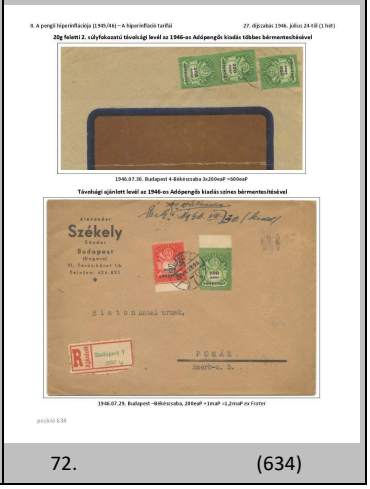
69. (631)

70. (632)

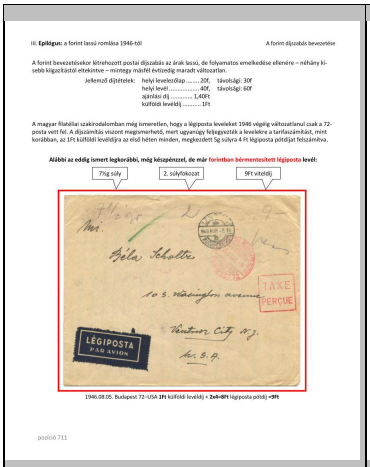
71. (633)

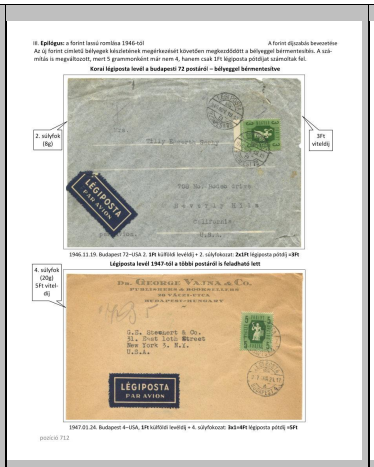
72. (634)

Inflációk világrekordere: Magyarország /1900-2024/

A forint-fillér pénznem „lassú inflációja” 1946-tól

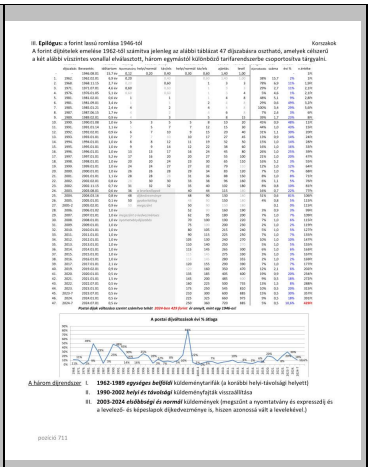
73. (711)

74. (712)

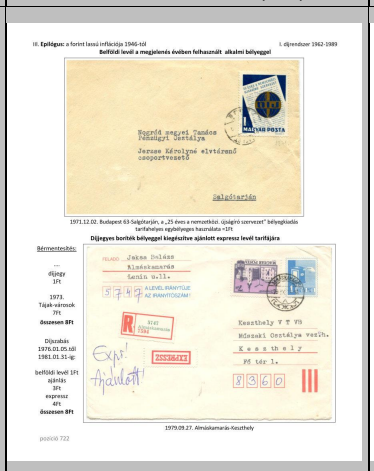
75. (713)

76. (714)

77. (721)

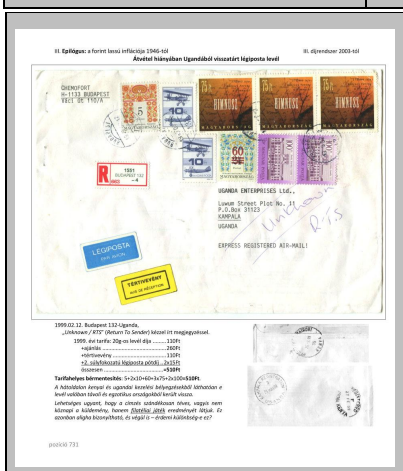
78. (722)

79. (723)

80. (724)

81. (731)

82-84. (732-734)